

SIGURNA PRIMJENA SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA

S porastom svjetske populacije iz dana dan povećava se i potreba za dodatnim količinama zdravstveno ispravne hrane, dok se suvremena poljoprivredna proizvodnja suočava s nizom izazova, kao što su smanjenje obradivih površina i sve češće pojave ekstremnih vremenskih prilika. U takvim uvjetima, poljoprivreda mora slijediti put održivog razvoja, odnosno, razvijati se u skladu s potrebama suvremenog društva i u okviru raspoloživih resursa, bez narušavanja prirodnih sustava i životne sredine. Bayer je prepoznao značaj održivog razvoja i svaku sferu poslovanja zasniva na tom principu.

Jedan od najvažnijih principa odgovornog i održivog upravljanja sredstvima za zaštitu bilja (eng. *Product stewardship*) je odgovorna i sigurna upotreba sredstava za zaštitu bilja. Bayer pruža sve neophodne informacije o sigurnoj upotrebi svojih proizvoda i aktivno radi na promoviranju sigurne upotrebe sredstava za zaštitu bilja u skladu s najnovijim znanstvenim saznanjima u cilju očuvanja zdravlja ljudi, ekosustava i postojećih tehnologija.

Posebno je značajno razumijevanje 4 osnovna načina kojim se osigurava odgovorna i sigurna upotreba sredstava za zaštitu bilja:

Pažljivo pročitajte preporuke navedene na etiketi i uputi za upotrebu

Nizom preventivnih mjera smanjiti rizik od izlaganja sredstvima za zaštitu bilja

Obavezno korištenje osobne zaštitne opreme

Pravilno korištenje sredstava za zaštitu bilja

Od osobite važnosti za ljudsko zdravlje je poštivanje preporučene radne karence - vremenskog razdoblja za vrijeme kojeg nije dopušten rad ljudima u polju i zaštićenom prostoru poslije primjene sredstava za zaštitu bilja. Naime, nakon primjene sredstava za zaštitu bilja, dio sredstva se zadržava u obliku ostataka na površini tretiranih biljaka. Kao rezultat kemijske degradacije i ispiranja kišom, ostaci sredstava za zaštitu bilja s vremenom nestaju s tretirane biljke. Međutim, u velikom broju slučajeva je potrebno svakodnevno pratiti pojavu i brojnost štetočina tijekom vegetacije, što često zahtijeva obilazak tretiranog usjeva i odmah nakon tretmana.

Radnici ulaze u usjev odmah nakon primjene sredstva za zaštitu bilja i na ovaj način dolaze u kontakt s ostacima istog. Nedavna istraživanja su pokazala da nisu svi dijelovi tijela jednako izloženi djelovanju ostataka sredstava za zaštitu bilja, ali je, na primjer kod ratarskih usjeva, utvrđeno da se najmanje 75% dermalne apsorpcije događa preko stopala i potkoljenica nogu (slika). Iz tog razloga, korištenje osobne zaštitne opreme prvenstveno nepropusnih, dubokih cipela i radnog odjela je od velike važnosti. Naravno, poštivanje preporučene radne karence i dalje predstavlja najsigurniju mjeru zaštite radnika u polju ili zaštićenom prostoru.

Jedan od načina dolaska u kontakt s ostacima sredstava za zaštitu bilja je tijekom ručnog uklanjanja proraslica u usjevu šećerne repe. Proraslice su pojedinačne biljke šećerne repe, koje u istoj godini razvijaju stabiljku, cvijet, plod i sjeme, zbog čega predstavljaju nepoželjnu pojavu u sjetvenim redovima, te ih u pojedinačnim slučajevima proizvođači odlučuju ukloniti. Uklanjanje proraslica se obavlja uglavnom u ljetnim mjesecima što može biti prije, ali i poslije primjene fungicidnih sredstava za zaštitu bilja.

Prilikom ručnog uklanjanja proraslica javlja se opasnost od direktnog kontakta sa biljkama koje na sebi mogu sadržavati ostatke sredstava za zaštitu bilja. Zbog toga, kao dodatnu mjeru opreza, u cilju zaštite radnika u polju, Bayer preporučuje da se uklanjanje proraslica ne vrši 10 dana od posljednje primjene fungicidnih sredstava za zaštitu bilja. U skladu s tim, Bayer je kod fungicida Propulse, koji se koristi za suzbijanje pjegavosti lista šećerne repe (*Cercospora beticola*), odlučio povećati radnu karencu na 10 dana. Naravno, važno je istaknuti da se preporučene radne karence moraju poštovati kod svih proizvoda za zaštitu bilja i u svim usjevima i zasadima, čime se jedino može osigurati adekvatna zaštita radnika u polju.